

Malmö stad

Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Kvalitets- och verksamhetsberättelse Elevhälsans medicinska och psykologiska insats 2024–2025

Innehållsförteckning

1. Uppdrag	4
2. Organisation.....	4
3. Personal	4
3.1 Bemanning - elevhälsans medicinska insats.....	4
3.2 Bemanning - elevhälsans psykologiska insats.....	6
3.3 Påverkan på bemanningen	6
4. Medicinska och psykologiska elevhälsans verksamhet på huvudmannanivå.....	6
4.1 Uppdragsbeskrivningar.....	6
4.2 Specialistutbildning	6
4.3 Verksamhetsbesök	6
4.4 Rekrytering	7
4.5 Lönestöd	7
4.6 Särskilt skickliga sjuksköterskor	7
4.7 Kompetensdialog	7
4.8 Patientsäkerhetsarbete.....	8
4.8.1 Dokumentation	8
4.8.2 Avvikelse.....	8
4.8.3 Kontinuitetsplan.....	8
4.8.4 Läkemedelsgranskning	9
5. Medicinska och psykologiska elevhälsans verksamhet på skolnivå.....	9
5.1 Elevhälsoteam.....	9
5.2 Hälsobesök.....	9
5.3 Hälsoenkät	10
5.4 Riktade hälsoundersökningar	10
5.5 Vaccinationer.....	10
5.6 Öppen mottagning	11
5.7 Hälsofrämjande undervisning.....	11
5.8 Systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå	11
5.9 YAM.....	12
5.10 Krisarbete.....	12
5.11 Bedöma mognad	12
6. Nätverksträffar.....	13
7.Handledning.....	13
7.1 Medicinska elevhälsan.....	13
7.2 Psykologiska elevhälsan	13

8. Fortbildning	14
8.1 Medicinska elevhälsan.....	14
8.2 Psykologiska elevhälsan	14
9. Samverkan	14
9.1 Intern samverkan – Gymnasie och vuxenutbildningsförvaltningen	14
9.2 Extern samverkan – Malmö stad	15
9.3 Extern samverkan – övriga aktörer.....	15
10. Verksamhetens mål 2024/2025 medicinska elevhälsan	16
10.1 Organisatoriska mål.....	16
10.2 Utvecklingsmål	17
11. Verksamhetens mål 2024/2025 psykologiska elevhälsan.....	18
11.1 Utvecklingsmål	18
12. Verksamhetsplan 2025/2026 medicinska elevhälsan	18
12.1 Utvecklingsarbete	18
12.2 Fortbildning	18
12.3 Verksamhetsbesök	19
12.4 Samverkan - extern.....	19
12.5 Samverkan - extern.....	19
13. Verksamhetsplan 2025/2026 Psykologiska elevhälsan	19
13.1 Utvecklingsarbete	19
13.2 Fortbildning	19
13.3 Bemanning.....	19
13.4 Hälsofrämjande och förebyggande arbete	20
13.5 Digitalisering och inköp av testmaterial	20
13.6 Ökat elevantal	20
13.7 Lokal	20
14. Sammanfattning.....	20
15. Bilaga 1 Statistik medicinska elevhälsan.....	21
16. Bilaga 2 Psykologiska elevhälsans statistik.....	24
17. Bilaga 3 Psykologiska elevhälsan i elevhälsoteam.....	25
18. Bilaga 4 Psykologernas elevhälsoarbete.....	25

1. Uppdrag

Enligt skollagen ska elevhälsa anordnas för elever i förskoleklass, grundskola, sameskola, specialskola, anpassad grundskola, gymnasieskola samt anpassad gymnasieskola. Elevhälsan ska omfatta medicinsk, psykologisk, psykosocial och specialpedagogisk insats. Rapporten avser elevhälsans medicinska och psykologiska insats.

Elevhälsans gemensamma uppdrag är stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Uppdraget innebär att bidra till miljöer som främjar elevernas lärande, utveckling och hälsa. Elevhälsan ska främst verka hälsofrämjande och förebyggande. Hälsofrämjande insatser syftar till att alla elever ska må bra, kunna lära och utvecklas. Elevhälsans uppdrag att arbeta förebyggande kan innebära att tidigt upptäcka tecken på ohälsa eller hinder för inläring och snabbt vidta åtgärder. Det förebyggande arbetet riktar sig till enskilda elever eller grupper där det finns specifika svårigheter.

Medicinska delen av elevhälsan ska därtill erbjuda ett hälsobesök under gymnasietiden, vaccination enligt generella vaccinationsprogrammet samt möjlighet till enklare sjukvårdsinsatser.

2. Organisation

Kommunfullmäktige i Malmö stad är vårdgivare för all hälso- och sjukvård inom organisationen. Vårdgivaransvaret för förvaltningens medicinska och psykologiska elevhälsa är överlåtet till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Nämnden utser en verksamhetschef som representant för vårdgivaren samt beslutar vilka befogenheter, rättigheter och skyldigheter verksamhetschefen har, utöver det författningsreglerade ansvaret. Nämnden har utsett samma person att vara verksamhetschef både för den medicinska och psykologiska elevhälsan. Verksamhetschefen är anställd på avdelningen för elevhälsa och samordning.

För den medicinska elevhälsan räknas alla insatser som genomförs av skolsköterska och skolläkare som hälso- och sjukvård. För den psykologiska elevhälsan räknas delar av de insatser som genomförs av psykolog, exempelvis utredning, stödsamtal och bedömning, som hälso- och sjukvård. För insatser inom hälso- och sjukvård gäller hälso- och sjukvårdslagstiftningen.

3. Personal

Verksamhetschefen har det medicinska ledningsansvaret som innefattar ansvar för att verksamheten tillgodoser hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården samt främjar kostnadseffektivitet. Verksamhetschefen är också ansvarig för att säkerställa, utveckla och utvärdera elevhälsans medicinska och psykologiska insats. I detta uppdrag ingår även att tillse att personalen får den fortbildning som verksamheten kräver samt att medverka vid nyanställningar och ge råd och stöd till de som arbetar inom verksamheten. Del av verksamhetschefens uppdrag för den psykologiska elevhälsan är tilldelat samordnande psykolog, utifrån en skriftlig överlåtelse.

3.1 Bemanning - elevhälsans medicinska insats

Elevhälsans medicinska insats omfattar skolsköterskor, skolläkare och verksamhetschef. Skolsköterskorna är anställda lokalt på skolan med rektor eller biträdande rektor som närmsta chef. Elevantalet per skolsköterska omräknat per heltid varierar mellan ca 150 och knappt 700 elever, se tabell 1. I genomsnitt är det 397 elever per heltidstjänst. Variationen beror på olika behov hos elever samt prioritering av rektor. Medicinska elevhälsan har under läsåret haft tre

timanställda skolsköterskor, som tidigare arbetat inom verksamheten. De timanställda medarbetarna ersätter vid kortare sjukfrånvaro samt underlättar vid tillfälligt hög arbetsbelastning.

Inför läsåret 2025/2026 har den medicinska elevhälsan fått möjligheten att anställa en skolsköterska på avdelningen för elevhälsa och samordning. Uppdraget för den skolsköterskan är att säkerställa bemanning vid exempelvis sjukfrånvaro samt att överta delar av verksamhetschefens uppdrag för den medicinska elevhälsan.

Skolläkarna är anställda på avdelningen för elevhälsa och samordning och arbetar lokalt på skolorna. Under innevarande läsår har skolläkaruppdraget bemannats av två skolläkare, sammantaget 1.75 tjänst.

Skola	Antal heltidstjänster juni 2025	Elevantal	Elevantal per helårstjänst
Agnesfrids gymnasium	0.8	218	272
Bellevue gymnasium	1.0	154	154
Malmö Borgarskola	2.9	1347	464
Malmö Citadellsgymnasium	2.0	687	344
Malmö Idrottsgymnasium	1.0	630	630
Malmö latinskola	2.0	1150	575
Malmö Neptunigymnasium	2.0	504	252
Malmö Restaurangskola	0.9	331	367
Pauliskolan	2.4	1125	468
S:t Petri skola	1.6	852	532
Universitetsholmens gymnasium	2.0	576	288
Valdemarsro gymnasium	1.0	217	217
Totalt huvudmannanivå	19.6	7791	397

Tabell 1 Bemanning av skolsköterska per skolenhet och huvudmannanivå 2024. Data från journalsystemet Prorenata 250609

3.2 Bemanning - elevhälsans psykologiska insats

Elevhälsans psykologiska insats omfattar psykologer samt verksamhetschef. Psykologerna är anställda på avdelningen för elevhälsa och samordning och arbetar framför allt lokalt gentemot alla skolenheter men även centralt.

Under läsåret 2024/2025 har åtta psykologer varit anställda i verksamheten. Nämndens beslut om maxantal elever per psykolog uppfylls därmed, (GVN 2023-04-28 §72).

Helårstjänster psykologer 2023	Antal elever/ psykolog 2023	Helårstjänster psykologer 2024	Antal elever/ psykolog 2024	Helårstjänster psykologer 2025	Antal elever/ psykolog 2025
5.8	1 273	8.0	975	8.0	973

3.3 Påverkan på bemanningen

Under läsåret 2024/2025 har bemanningen inom den medicinska och den psykologiska elevhälsan påverkats av att en ny skolenhet startats. Andra påverkansfaktorer är att den skolenhet som varit huvudsaklig mottagare av nyanlända elever har stängts och att elevgrupperna har fördelats mellan två olika skolenheter. Även längre sjukskrivningar hos den medicinska och/eller den psykologiska elevhälsans personal har påverkat bemanningen.

4. Medicinska och psykologiska elevhälsans verksamhet på huvudmannanivå

4.1 Uppdragsbeskrivningar

Förvaltningens uppdragsbeskrivningar för elevhälsans personal används i det löpande arbetet. Den genomsyrar kravprofiler, kompetensprofil och lönestöd. Syftet med uppdragsbeskrivningarna är att tydliggöra uppdraget inom professionen men också för övriga professioner inom elevhälsan och skolledare samt att verka för ökad likvärdighet mellan skolenheterna.

4.2 Specialistutbildning

Under läsåret 2024/2025 har en av verksamhetens skolläkare slutfört sin specialistutbildning mot skolhälsovård vilket bidrar till en kompetenshöjning i verksamheten. Det ligger i linje med målet i verksamheten att upprätthålla skolläkarnas medicinska kompetens.

4.3 Verksamhetsbesök

Under läsåret 2024/2025 har verksamhetschefen träffat samtliga skolsköterskor för ett verksamhetsbesök. Syftet med verksamhetsbesöken är egenkontrollen samt att stärka individernas kunskap. Vid verksamhetsbesöken identifierades även utvecklingsområden att jobba vidare med samtidigt som tidigare utvecklingsområden följdes upp. Utöver de förbestämda punkterna har skolsköterskan haft möjlighet att lyfta aktuella ämnen utifrån sin kontext. Tema vid årets verksamhetsbesök har varit skolsköterskans systematiska kvalitetsarbete, exempelvis hur skolsköterskorna arbetar med sitt eget årshjul samt hur den medicinska elevhälsan bidrar till skolenhetens systematiska kvalitetsarbete.

Verksamhetschefen har besökt några av psykologernas arbetsplatser på respektive skolenhet, ett arbete som kommer att fortgå läsåret 2025/2026. Syftet med dessa verksamhetsbesök har varit att säkerställa patientsäkerheten samt psykologernas arbetsmiljö.

4.4 Rekrytering

För att kvalitetssäkra och för ökad likvärdighet vid rekryteringen initieras dialog mellan verksamhetschefen för den medicinska elevhälsan och anställande chef tidigt i processen. Rekryteringsprocessen är tydlig och implementerad i verksamheten. Samma annonsunderlag används vid all rekrytering av skolsköterskor och verksamhetschefen medverkar vid anställningsintervjuer samt vid introduktion av nyanställd skolsköterska. Verksamhetschefen samverkar med skolledningen vid långvarig frånvaro av skolsköterska. Rutin gällande bemanning och frånvaro finns för att säkerställa bemanningen.

Rekrytering av skolläkare och/eller psykolog genomförs av avdelning för elevhälsa och samordning. Samordnande skolpsykolog, med ledningsansvar, deltar i rekryteringen för att säkerställa kompetens och behörigheter. I samband med rekrytering av hälso- och sjukvårdspersonal kontrolleras legitimation hos Socialstyrelsen samt eventuella tidigare ärenden hos Inspektion för vård och omsorg (IVO). Anställande chef kontrollerar även utdrag ur belastningsregistret.

4.5 Lönestöd

Inför lönerrevisionen våren 2022 skapades ett stödmaterial att användas vid lönesamtal med skolsköterskor. Detta material, som togs fram utifrån uttryckt behov från rektorerna, ska komplettera förvaltningens material avseende medarbetar- och lönesamtal samt öka samsyn gällande elevhälsans medicinska uppdrag.

4.6 Särskilt skickliga sjuksköterskor

I löneavtalet huvudöverenskommelsen, HÖK 19, bestämdes det att verksamheter som bedriver hälso-och sjukvård och har anställda sjuksköterskor ska lyfta särskilt yrkesskickliga sjuksköterskor. I gymnasie-och vuxenutbildningsförvaltningen lyftes tre skolsköterskor vid lönerrevisionen 2025. Under läsåret 2024/2025 har ett partsgemensamt arbete, tillsammans med Vårdförbundet, genomförts. Inför läsåret 2025/2026 kommer det därför att finnas en ökad tydlighet kring vilka bedömningsgrunder som gäller för skolsköterskans arbete, i syfte att stärka transparensen i verksamheten.

4.7 Kompetensdialog

Utifrån huvudöverenskommelsen, HÖK19, ska samtliga regioner och ett urval av de största städerna utveckla och införa karriärmodeller för Vårdförbundets medlemmar. Malmö stad har valt att medverka i införandet av karriärmodeller vilket sker i samverkan med Sveriges kommuner och regioner (SKR) och Vårdförbundet. I Malmö stad ingår stadskontorets HR-avdelning samt de förvaltningar som har sjuksköterskor i sin verksamhet. Arbetet ska gynna kontinuitet i vården, patientsäkerheten, arbetsmiljön och yrkets attraktivitet.

Kompetensmodellen utgår från uppdragsbeskrivning för skolsköterskor. Syftet är att ansvariga chefer ska få stöd i bedömning av skolsköterskans kompetens och framför allt i hur kompetensen kan utvecklas. Enligt Malmö stads stadsövergripande kompetensmodell för sjuksköterskor kan en anställd befinna sig i fyra olika zoner. Ett illustrativt material har skapats med hjälp av förvaltningens kommunikatör.

4.8 Patientsäkerhetsarbete

4.8.1 Dokumentation

I verksamhetschefens uppdrag ingår att fortlöpande styra, följa upp, utveckla samt dokumentera kvaliteten i verksamheten. Verksamhetschefen har under läsåret i samverkan med Malmö stadsarkiv påbörjat processen för digital långtidsarkivering av journaler från den medicinska och psykologiska elevhälsan. I skolsköterskans, skolläkarens och psykologens arbete ingår lagstadgad dokumentation enligt hälso- och sjukvårdslagen, (SFS 2017:30). Utöver det tillkommer administrativt arbete i form av journalhantering, rekvisering av journalhandlingar samt arkivering av journalhandlingar.

Inom den medicinska elevhälsan krävs en samsyn kring dokumentation för att säkerställa likvärdighet i verksamheten. Skolsköterskorna har arbetat med hur statistiken kan användas för att förbättra verksamheten. Exempelvis finns möjlighet att ta fram antalet uteblivna besök samt analysera bakomliggande orsaker. Under läsåret 2024/2025 har ingen kollegial journalgranskning skett inom den medicinska elevhälsan, då kollegialt lärande i form av skuggning prioriterades. Det planeras att återupptas under läsåret 2025/2026.

Inom den psykologiska elevhälsan har verksamheten framför allt fokuserat på utvecklingen av psykologspecifika mallar och rutiner såsom exempelvis bevakningsfunktion i journalsystemet.

4.8.2 Avvikelser

Inom hälso- och sjukvården skrivs avvikelserapporter när det inträffat händelser som orsakat eller som skulle kunna orsaka en patientskada. Avvikelserapporter är en viktig del i det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet då de kan utgöra underlag för åtgärder på grupp- och organisationsnivå.

För den medicinska elevhälsan har det under läsåret 2024/2025 inkommit 40 avvikelserapporter. Flertalet av avvikelserna avser uteblivna remissvar. Avvikelser förekommer även gällande uteblivna vaccinationer och missade uppföljningar exempelvis av en rygg.

För den psykologiska elevhälsan har det under läsåret 2024/2025 inkommit 24 avvikelserapporter. Flertalet av avvikelserna avser brist på patientsäkra lokaler för testning och samtal på skolenheterna. Kontinuerligt arbete pågår med att säkra tillgång till lämpliga lokaler för testning och samtal. Arbetet kommer att fortgå under läsåret 2025/2026. Avvikelser förekommer även gällande IT- teknik och remittering till barn- och ungdomspsykiatri. Verksamhetschefen har utifrån de inkomna avvikelserapporterna identifierat utvecklingsområden för att minska risken att liknande händelser inträffar framöver.

En avvikelse har upprättats rörande dataintrång. Ärendet hanterades i samråd med Inspektion för vård och omsorg (IVO), förvaltningens jurister samt grundskoleförvaltningen. Verksamheten har i samband med ärendet sett över behörigheter i journalsystemet och har därefter bland annat begränsat behörigheter som en åtgärd.

4.8.3 Kontinuitetsplan

Verksamhetschefen för den medicinska elevhälsan har under läsåret 2024/2025 skrivit en kontinuitetsplan som innehåller information som ska hjälpa personalen att veta vad som ska göras vid en störning i ett kritiskt läge. Syftet är att kunna upprätthålla verksamheten på en tolerabel nivå och att verksamheten ska kunna återgå så fort som möjligt efter en störning. Planen är skriven enligt direktiv från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och innehåller bland annat en rutin för återställning och återgång samt nödvändiga kontaktuppgifter. Planen har under läsåret 2024/2025 uppdaterats.

4.8.4 Läkemedelsgranskning

Läkemedelsgranskningen under läsåret 2024/2025 har lett vidare till diskussionen om hur läkemedel förvaras när förvaltningens skolenheter under sommarhalvåret emellanåt blir varma. Värmen påverkar läkemedlets hållbarhet. Förvaltningen har ett pågående arbete för hantering av skollokalers temperatur.

5. Medicinska och psykologiska elevhälsans verksamhet på skolnivå

5.1 Elevhälsoteam

Enligt Vägledning för elevhälsa (Skolverket, 2023) behöver de olika professionerna inom elevhälsan, de medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatserna, samverka. På förvaltningens samtliga skolenheter finns elevhälsoteam där de olika professionerna inom elevhälsan träffas regelbundet för att diskutera enskilda ärenden och övergripande utvecklingsfrågor. Elevhälsoteamet utgör en samlad och bred kompetens som kan ge olika bilder av verksamheten och elevens situation. Samverkan inom teamet och med övrig personal är en förutsättning för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

Verksamhetschefen för den medicinska och psykologiska elevhälsan säkerställer att kompetensen finns tillgänglig på samtliga skolor medan rektor eller biträdande rektor leder elevhälsoarbetet. Psykologer medverkar regelbundet på respektive elevhälsoteam. Beroende på skolornas storlek har skolorna olika antal elevhälsoteam (se bilaga 3, tabell 4). Vid elevhälsoteamens möten identifieras dels hälsofrämjande och förebyggande insatser på gruppnivå, dels behovet av stöd till enskilda elever för att därefter ge nödvändigt och behovsanpassat stöd.

5.2 Hälsobesök

Enligt skollagen (SFS 2010:800) ska elever erbjudas hälsobesök, hos den medicinska elevhälsan, innefattande allmänna hälsokontroller under skoltiden. Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden vilket för en elev i gymnasieskola samt anpassad gymnasieskola innebär minst ett hälsobesök.

- Hälsobesök erbjuds i år 1 på gymnasiet. Vid hälsobesöket genomförs hälsosamtal och undersökningar av tillväxt samt eventuell kompletterande undersökning utifrån elevens journal från grundskolan.
- Inför hälsobesöket får eleverna besvara en enkät med hälso- och livsstilsfrågor. Statistik från enkäterna kan användas som underlag för diskussion om hälsoläget på skolan samt för planering av hälsofrämjande och förebyggande insatser.

- Hälsosamtalen har en stödjande och hälsofrämjande inriktning med utgångspunkt i den enskilda individen. Ett syfte med hälsosamtalet är att få eleven att se samband mellan eventuella hälsoproblem, den egna livssituationen samt hur detta påverkar skolarbetet. Fysisk, psykisk och sexuell hälsa är stående punkter vid hälsosamtalet.
- Läkarundersökning sker utifrån utfall av hälsoundersökningar, förfrågan från elev eller på initiativ från skolans elevhälsoteam. Skolläkaren gör medicinska bedömningar och föreslår vid behov undersökningar eller andra åtgärder. Därtill bistår skolläkaren skolsköterskan med medicinsk kompetens och handledning samt samverkar med externa vårdgivare.
- Hälsosamtalet sker utifrån elevens förutsättningar vilket exempelvis kan innebära att det sker med stöd av tolk. Skolsköterskorna ger varje elev möjlighet att styra samtalet och efter samtalet utformas eventuellt stöd utifrån behov och kan exempelvis omfatta samarbete med skolans övriga elevhälsoteam. (Bilaga 1, tabell 1)

5.3 Hälsoenkät

Skolsköterskans hälsosamtal kompletteras med en hälsoenkät som eleven besvarar innan samtalet. Enkäten ger en möjlighet till fördjupat samtal med eleven. Hälsoenkäten revideras årligen utifrån verksamhetens behov. Från och med läsåret 2023/2024 har verksamheten två enkäter, en grundenkät med cirka 30 frågor samt en förkortad enkät med färre frågor. (Bilaga 1, tabell 2). Skolsköterska informerar elevhälsoteamet om resultat som framkommit i hälsoenkäten. Resultatet från enkäten kan användas för att planera hälsofrämjande och förebyggande insatser på grupp- eller organisationsnivå.

5.4 Riktade hälsoundersökningar

För att följa Arbetsmiljöverkets föreskrifter, (AFS 2019:3 Medicinska kontroller i arbetslivet), utför skolsköterskorna tillsammans med skolläkarna riktade hälsoundersökningar. Hälsoundersökningar styrs av riktlinjer från Smittskydd Skåne, Riksidrottsförbundet samt Transportstyrelsen. Elevernas skolgång jämföras med en framtida arbetsplats och förberedande undersökningar kan behövas inför elevers arbetsplatsförlagda lärande (APL). Exempelvis genomförs hjärtscreening (Malmö Idrottsgymnasium), spirometriundersökningar för elever som valt inriktning lackering (Agnesfrids gymnasium) samt hörselkontroll för elever inom musik och barn- och fritidsverksamhet (Malmö latinskola, Pauliskolan).

5.5 Vaccinationer

Huvudman inom skolväsendet med ansvar för elevhälsa ska enligt smittskyddslagen, (SFS 2004:168) erbjuda vaccinationer mot smittsamma sjukdomar i syfte att förhindra spridning av dessa sjukdomar i befolkningen. Undantag gäller för huvudmän för elevhälsa i förskoleklass. Verksamhetens statistik återfinns i bilaga 1, tabell 3.

- Medicinska elevhälsan har ansvar för att elever erbjuds vaccinationer enligt nationella vaccinationsprogrammet, tills det att eleven fyller 18 år. Utifrån genomgång av elevens journal erbjuds kompletterande vaccinationer. Nyanlända elever behöver ofta omfattande kompletteringar.
- Vaccination mot humant papillom virus (HPV) för pojkar ingår sedan augusti 2020 i barnvaccinationsprogrammet. Programmet omfattar pojkar födda år 2009 och senare.

Barn och ungdomar som omfattas av programmet har rätt till kostnadsfri vaccination mot HPV upp till 18 års ålder. Region Skåne ansvarar för denna uppvaccinering.

- Övriga vaccinationer samt vaccinationer för elever fyllda 18 år hanteras av Region Skåne och privata aktörer.

5.6 Öppen mottagning

Enligt skollagen (SFS 2010:800) får elever vid behov anlita elevhälsan för enklare sjukvårdsinsatser. Inom den medicinska elevhälsan benämns detta öppen mottagning. Till den öppna mottagningen kan elever söka utan tidsbeställning för enklare sjukvårdsinsatser, bedömning, behandling samt rådgivning och stöd i psykosociala frågor. Skolsköterskan gör dagligen flertalet medicinska bedömningar och ger stöd till egenvård.

Mottagningsverksamheten för elevhälsans medicinska insats är en del i verksamhetens generella förebyggande och hälsofrämjande arbete, till skillnad från det uppdrag som regionen har.

5.7 Hälsofrämjande undervisning

Enligt skollagen (SFS 2010:800) ska elevhälsan främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande. Elevhälsans medicinska insats arbetar med hälsoundervisning på individ-, grupp- och organisationsnivå. Att främja hälsa är en gemensam uppgift för all skolpersonal. Skolsköterska och skolläkare bidrar med kompetens inom omvårdnad och medicin medan psykologerna bidrar med psykologisk kompetens.

Individuell hälsoundervisning är en del av den medicinska elevhälsans hälsosamtal men sker även vid annan elevkontakt som till exempel vid skolläkarbesök och i samband med psykologernas första besök av elev, det så kallade bedömningssamtalet.

- Hälsoundervisning i grupp sker framför allt inom områdena kost, fysisk aktivitet, stress, tobak, alkohol, sexualitet, samlevnad och relationer. Val av område för hälsoundervisning styrs av prioriteringar i skolans systematiska kvalitetsarbete och elevernas behov. Därtill har skolsköterskorna olika förutsättningar att arbeta med hälsoundervisning på gruppnivå.
- Psykologiska elevhälsan har under året erbjudit insatser på gruppnivå såsom Våga tala-grupper och utbildningar inom ACT (Acceptance and commitment therapy) (bilaga 4, tabell 1)
- På organisationsnivå arbetar elevhälsans medicinska och psykologiska insats hälsofrämjande och förebyggande på skolan genom att till exempel delta i skolans arbete med frånvaro och att öka kunskaper inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.

5.8 Systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå

Genom ett tillägg i skollagen (SFS2010:800) att elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete har elevhälsans arbete förtydligats gällande det systematiska kvalitetsarbetet.

Skolsköterskor och skolläkare är delaktiga i systematiskt kvalitetsarbete dels på skolan, dels inom det professionsspecifika nätverksträffar där en del av syftet är att arbeta med det systematiska kvalitets- och utvecklingsarbetet. Skolsköterskorna skriver årligen en egen verksamhetsberättelse. För läsåret 2024/2025 innehöll verksamhetsberättelsen bland annat

frågor om hur skolsköterskorna arbetar med sitt årshjul, det vill säga hur man planerar sitt läsår gällande hälsosamtal, vaccinationer och riktade hälsoundersökningar. Psykologerna är delaktiga i systematiskt kvalitetsarbete dels på skolan, dels på huvudmannanivå på psykologmöten. Den samordnande psykologen har, via skriftlig överlåtelse, ansvar att tillgodose att kravet på kvalitet uppnås och att verksamheten utvecklas och förbättras.

5.9 YAM

Youth Aware of Mental health (YAM) är ett evidensbaserat skolbaserat program där ungdomar i åldrarna 13–17 under ledning av YAM-instruktörer samtalar och lär sig om psykisk hälsa. YAM förbättrar den psykiska hälsan, ger ökad kunskap om psykisk hälsa och minskar risken för självmord. Därtill ses ökad empati och förbättrat klassrumsklimat.

Under läsåret 2024/2025 har sex psykologer tillsammans med cirka tio andra instruktörer hållit i YAM på sju skolenheter innefattande totalt 51 klasser med drygt 1000 elever. Insatsen, som är hälsofrämjande och förebyggande, innebär totalt fem lektioner spridda på tre tillfällen. Psykologerna som är involverade i YAM har därtill medverkat i två obligatoriska handledningstillfällen. Utvärderingen av YAM visar att 93 % av deltagande elever tycker att det har varit bra eller mycket bra att delta i YAM, 86 % upplever att de kommer ha nytta av det de lärt sig i YAM och 88 % rekommenderar det till andra klasser.

5.10 Krisarbete

I elevhälsans uppdrag ingår att medverka i skolornas kris- och katastrofarbete. Exempel på händelser som kräver krisarbete är dödsfall, brand i skolbyggnad samt hot eller våld mot enskild elev eller elevgrupp. I dessa uppdrag arbetar avdelningen för elevhälsa och samordning nära HR, kommunikatör, säkerhetssamordnare samt skolledning och skolans elevhälsoteam. Insatserna kan vara att finnas på plats för ökad vuxennärvaro eller stödsamtal men också stöd till skolledning avseende hur olika situationer kan hanteras.

Under läsåret 2024/2025 har psykologerna tillsammans med andra medarbetare på avdelningen för elevhälsa och samordning erbjudit stöd efter olika händelser på skolor då ökad vuxennärvaro efterfrågats.

5.11 Bedöma mognad

I all kontakt med elever behöver skolsköterska, skolläkare och psykologer göra en mognadsbedömning. Elever i gymnasiet är vanligtvis inom åldersspannet 15–19 år. Enligt föräldrabalken (SFS 1949:381) har vårdnadshavaren rätt och skyldighet att bestämma i frågor som rör barnets personliga angelägenheter. Vårdnadshavaren skall dock i takt med barnets stigande ålder och utveckling ta allt större hänsyn till barnets synpunkter och önskemål där även barnkonventionen ska följas.

Det gäller bland annat frågor inom:

- Barnets beslutanderätt i fråga om medicinska åtgärder
- Barnets förfogande över sin sekretess
- Barnets beslutanderätt att föra samtal med en myndighetsperson utan föräldrarnas samtycke

Som underlag för bedömningarna används bland annat ”Bedöma barns mognad för delaktighet, kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården samt tandvården” av

Socialstyrelsen. Det innebär exempelvis att elever som bedöms ha en åldersadekvat mognad själva kan ta ställning till erbjudande om vaccinationer samt inhämtande av journalhandling.

6. Nätverksträffar

Avdelningen för elevhälsa och samordning arrangerar regelbundet nätverksträffar för samtliga skolsköterskor och skolläkare. Syftet med nätverksträffarna är

- information, dialog, diskussion
- kvalitetssäkring
- fortbildning
- professionsspecifikt utvecklingsarbete
- mötesplats för kollegialt lärande och erfarenhetsutbyte såsom hur man kallar elever till hälsosamtal eller övrigt hälsofrämjande arbete på gruppnivå.

Den medicinska elevhälsans personal deltar även i gemensamma konferenser för all elevhälsa, vilket arrangeras en gång per år. Nätverksträffar utvärderas årligen för att stärka det som fungerar bra och förbättra det som lyfts som utvecklingsområden.

Inom den psykologiska elevhälsan sker arbetet med systematiskt kvalitetsarbete på regelbundna möten där samtliga psykologer deltar. På dessa möten sker exempelvis kvalitetssäkringsarbete och professionsspecifikt utvecklingsarbete för ökad likvärdighet gällande psykologernas arbete.

7.Handledning

7.1 Medicinska elevhälsan

Sedan läsåret 2022/2023 erbjuds skolsköterskorna att delta i kollegial handledning i grupper om fyra till fem personer som träffas två gånger per termin. På nätverksträffen i maj månad 2025 utvärderades läsårets aktiviteter. Skolsköterskorna uttryckte att de fått ökad kännedom om förvaltningens olika skolenheter samt att det ökade det kollegiala stödet. Arbetet planeras att fortsätta under hösten 2025.

Syftet är att

- öka det kollegiala lärandet,
- stötta utvecklingen från novis till expert,
- få feedback och bekräftelse för ökad självkännedom och mod att våga förändra sina egna attityder, både i relation till patienter och kolleger.
- diskutera utmaningar i uppdraget.

Ett flertal skolsköterskor har handlett studerande under specialistutbildning, dels inom distriktsjukvård, dels inom barnsjukvård.

7.2 Psykologiska elevhälsan

Psykologerna har handledning med extern handledare en gång per månad. Syftet är att få stöd avseende mer komplexa individärenden samt processer inom elevhälsoarbetet. Under vårterminen 2025 har en ny upphandling skett för att säkerställa psykologernas externa handledning.

Den psykologiska elevhälsan har handlett studerande psykologer under grundutbildning.

8. Fortbildning

8.1 Medicinska elevhälsan

Verksamhetschefen för den medicinska elevhälsan ansvarar för den gemensamma fortbildningen för skolsköterskor och skolläkare.

Under läsåret 2024/2025 har följande fortbildningsinsatser genomförts:

- Kunskapscentrum för ätstörningsteameten
- Närvarofrämjande arbete; en föreläsning av ansvarig för skolsociala teamen
- Evonhuset: en föreläsning om sex mot ersättning och människohandel

Därtill har några av skolsköterskorna deltagit på Skolsköterskekongressen (kompetensdagar för skolsköterskor nationellt).

Skolläkarna har även varit på skolläkardagarna, läkemedelsmässan, samt ökat sitt samarbete med andra skolläkare via det nätverk som anordnas av samordnare för medicinsk elevhälsa i närliggande kommuner.

8.2 Psykologiska elevhälsan

Verksamhetschefen för den psykologiska elevhälsan ansvarar för att verksamhetens fortbildning i samråd med verksamhetens samordnande psykolog.

Psykologerna som grupp har under läsåret fått fortbildningsinsatser inom följande områden:

- PSIFOS-kompetensdagar (Psykolog I Förskola Och Skola).
- instruktörsutbildning i Youth Aware of Mental Health, första hjälpen, psykisk hälsa samt motiverande samtal (MI)
- fördjupning inom ACT, Acceptance and Commitment Therapy, med fokus på ångest och depression
- psykologisk ledningsansvarig har fortbildats i patientsäkerhetsarbete

Samtlig elevhälsopersonal i förvaltningen har deltagit i utbildning om våld i ungas parrelationer. Utöver det har personalen erbjudits möjlighet att delta i föreläsning om det närvarofrämjande arbetet samt tagit del av kunskapsförstärkning gällande verktyget Machofabriken (ett metodmaterial för praktiskt arbete för jämställdhet och mot våld).

9. Samverkan

9.1 Intern samverkan – Gymnasie och vuxenutbildningsförvaltningen

Anpassad gymnasieskola

Beslut om mottagande i anpassad gymnasieskola är myndighetsutövning och ska fattas utifrån välgrundade underlag. Vårdnadshavarna ska ges insyn i processen. Mottagande kan ske till och med höstterminen då eleven fyller 20 år.

Ansvar för elevhälsan har två inriktningar:

- Elever som inte gått i anpassad skolform tidigare träffar psykolog för utredning och därefter skolläkare. Utlåtande/intyg blir en del av underlaget för beslut.
- Elever som tidigare gått i anpassad skolform och som nu ansökt om anpassad gymnasieskola, där processen säkerställs via bedömning av psykolog och skolläkare av redan befintliga intyg.

Verksamhetens båda skolläkare deltar i utredningar för anpassad gymnasieskola och kan vid behov granska varandras intyg. Under läsåret 2024/2025 har 88 ärenden hanterats i en bedömargrupp bestående av medicinsk, psykologisk, specialpedagogisk och psykosocial specialistkompetens. Framöver kommer mottagandeprocessens dokumentation ske i Prorenata för en säkrare hantering av handlingar som utgör underlag för mottagande.

Utifrån statistik från grundskolenämnden kommer antalet elever inom den anpassade gymnasieskolan att öka de närmsta åren.

Implementerandet av Unikum/Edlevo

Unikum är en sammanhållen pedagogisk och administrativ systemmiljö för gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen. Delar av elevhälsans arbete kommer att dokumenteras i Unikum. Den medicinska elevhälsan kommer endast att använda systemet om det föreligger behov av att informera klasser på gruppnivå. Inför höstterminen 2025 har ett arbete pågått för att säkerställa att rätt personuppgifter ska inkomma från Unikum till journalsystemet Prorenata. Fokus har varit på att verksamheten ska hantera elever med skyddad identitet på ett tryggt och säkert sätt i övergången till nytt elevregistreringssystem.

9.2 Extern samverkan – Malmö stad

Grundskoleförvaltningen

Samverkan med grundskolans medicinska insats fortgår inom flera områden såsom exempelvis Prorenata, dokumentation, gemensamma fortbildningar och utformning av hälsoenkäter. Samverkan sker även mellan förvaltningarnas skolläkare respektive psykologer genom utbyte av erfarenhet och diskussioner.

Skolstart Malmö

Inför hösten 2024 avslutades den medicinska insatsen på Skolstart Malmö och den medicinska elevhälsan har i stället träffat eleverna direkt på de skolor som har språkin introduktion. Förändringen görs utifrån att antalet nyanlända elever minskat över tid.

Socialtjänsten

Regelbunden samverkan finns med både de enheter som möter ungdomar som ännu inte fyllt 18 år och de som fyllt 18 för att stämma av beröringspunkter som exempelvis orosanmälningar.

9.3 Extern samverkan – övriga aktörer

Skånes Kommuner

I samverkan med Skånes Kommuner har en förbättrad portal för beställning och läsning av SITSH-korten införts (verksamhetens elektroniska identitetshandling som används för säker identifiering).

Skånes Kommuner ansvarar även för portalen och samverkansmöjligheten som finns via Nationell patientöversikt, NPÖ. Syftet är att bedriva en god, nära och samordnad vård för att stärka elevernas hälsa. Systemet skapar möjligheter för medicinska elevhälsan att följa upp remisser, ge elever stöd i samtalen med sjukvården samt underlätta i bedömningar inför anpassad gymnasieskola.

Malmö universitet

Ett samarbete har utvecklats med studenthälsan vid Malmö universitet för att hitta vägar att ge eleverna stöd i samband med övergången till högre studier.

Den medicinska och psykologiska elevhälsan har varit med i en referensgrupp med Malmö universitet i projektet "Barnets hälsoväg genom Malmö stads utbildningsväsen" där alla skolförvaltningarna samt Pedagogisk inspiration har deltagit.

Läkemedelsportal

Den medicinska elevhälsan har genom byte av läkemedelsportal fått tillgång till ett enklare och säkrare sätt att beställa läkemedel. I portalen kan verksamhetschefen, med stöd av skolläkare, exempelvis lägga upp ersättningsläkemedel samt utvärdera verksamhetens läkemedelsförskrivning.

Storstadssamverkan

Skolläkare och verksamhetschef för den medicinska elevhälsan har påbörjat ett samarbete med Göteborg stads samt Stockholm stads medicinska elevhälsa inom gymnasiet för erfarenhetsutbyte och inspiration. Verksamhetschefer från de tre storstadsregionerna har träffats och utbytt erfarenheter för att kunna ha närmare kontaktvägar vid behov.

Region Skåne

Region Skåne är en viktig samverkanspartner och regelbunden samverkan sker med flyktinghälsan, för att kunna möta de nyanlända eleverna på bästa sätt och barn- och ungdomspsykiatrien för att arbeta med rutiner i verksamheterna. Därtill har samverkan påbörjats med barn- och vuxenhabiliteringen och med professionsföreträdare för vårdcentralernas psykologer.

Dans för hälsa, Fysisk aktivitet på recept (FAR), Obesitasprevention

Tillsammans med stadskontoret, grundskoleförvaltningen och Region Skåne samverkar verksamhetschefen för den medicinska elevhälsan för att ge eleverna bättre förutsättningar inom psykisk och fysisk hälsa. Samarbetet, som inletts höstterminen 2024, består i att tillsammans arbeta med frågeställningarna inom området samt bidra med statistik för kommande utvecklingsarbete.

10. Verksamhetens mål 2024/2025 för den medicinska elevhälsan

10.1 Organisatoriska mål

Bakgrund

Målen förhåller sig till verksamhetens lagstadgade uppdrag såsom hälsosamtal, vaccinationer samt erbjudandet av enklare sjukvårdsinsatser.

Mål 1 - Elever med behov av läkarmöte relaterat till skolsituationen ska erbjudas en kontakt

- Kontinuerliga diskussioner i den medicinska elevhälsan gällande vad som ingår i uppdraget för att ge rätt insats vid rätt tidpunkt.
- Läkarmottagning med schema beroende på skolans elevantal och behov hos elevgruppen

Mål 2 - Erbjudna vaccinationer till alla elever (under 18 år) som inte fullföljt barnvaccinationsprogrammet

- Vaccinationsbedömning och ordination vid behov.
- Kontinuerlig diskussion av vikten av journalgenomgång med skolsköterskorna för att upptäcka avvikelser från basprogrammet

Mål 3 - Kompetent skolsköterskegrupp som arbetar likvärdigt

- Samsyn om uppdraget genom nätverksträffar samt genom dialog om uppdragsbeskrivningar

Mål 4 - Enhetlig dokumentation inom den medicinska elevhälsan

- Kollegial journalgranskning tillsammans med skolsköterskorna
- Kollegial journalgranskning tillsammans med skolläkare

10.2 Utvecklingsmål

Mål 1 - Skolläkare med specialistkompetens i skolhälsovården

Bakgrund

Specialistutbildade skolläkare ger en kompetensförstärkning i verksamheten. Under genomförandet skapas en ökad förståelse för skolläkarnas uppdrag i elevhälsan samt ökar kontaktnätet till andra verksamheter.

Aktiviteter

Inom ramen för specialiseringstjänstgöring för läkare för att uppnå specialistkompetens ingår aktiviteter utifrån Socialstyrelsens föreskrifter såsom arbete under handledning, vissa förbestämda kurser, auskultation och vetenskapligt arbete.

Resultat

Målet uppnåddes 250130 då skolläkaren fick sin specialisering Skolhälsovård godkänd.

Mål 2 - Ökad likvärdighet i den medicinska elevhälsan

Bakgrund

Syftet är att förstärka elevernas tillgång till likvärdig medicinsk elevhälsa oavsett skolenhet.

Aktiviteter:

1. Kollegialt lärande
2. Hälsofrämjande insatser
3. Systematiskt kvalitetsarbete

Resultat:

1. Skolsköterskorna har påbörjat arbetet med kollegialt lärandet. De valde tre fokusområden där hälsosamtal och auskultering på kollegors elevhälsoteam samt deltagande i övriga hälsofrämjande aktiviteter blev resultatet. Utvärderingen visade ökade kunskaper om

varandras situationer samt goda exempel på hur den egna verksamheten eller arbetssättet kan utvecklas.

2. De hälsofrämjande insatserna hade fokus på ökad kunskap inom ätstörningar och skolans frånvaroarbete, till vilka den medicinska elevhälsan haft inbjudna föreläsare.
3. Det systematiska kvalitetsarbetet diskuterades med kollegor på verksamhetsbesöken och gav fortsatta tankar om arbetet med årshjul.

11. Verksamhetens mål 2024/2025 för den psykologiska elevhälsan

11.1 Utvecklingsmål

Mål 1 - Ökad likvärdighet vid utredning av intellektuell funktionsnedsättning (IF)

Bakgrund

Antalet elever med diagnosen intellektuell funktionsnedsättning ökar. När skolpsykologerna får en utredning med frågeställning om IF är det vanligtvis komplexa ärenden. Syftet med målet är att säkerställa att det är rätt diagnos och god kvalitet på de utredningar som genomförs.

Aktiviteter

- Inventera testrum
- Ärendehandledning med specialistpsykolog
- Framtagande av gemensam anamnesmallar
- Hänvisa till rutiner för ärendegång vid utredning på skolenheterna
- Utbildning samt implementering av digitala och icke-verbala testverktyg
- Rutin testadministration med tolk, fördelning och ärendegång av IF-ärenden

Resultat

Psykologerna har nu tillgång till ett testrum på förvaltningens utbildningskontor. Rutiner och mallar för utredning vid misstänkt IF är skapade. Psykologerna har under vårterminen 2025 erhållit fortbildning kring diagnostisering av intellektuell funktionsnedsättning samt deltagit i webinarium om icke-verbala testverktyget. Upphandlingen av de digitala testverktygen har fördröjts, men väntas bli klart inför höstterminen 2025. Information till skolledare om ärendegång gällande intellektuell funktionsnedsättning sker löpande med stöd av ansvarig för mottagandeprocess inom anpassad gymnasieskola (anställd på elevhälsa och samordning).

12. Verksamhetsplan 2025/2026 för den medicinska elevhälsan

12.1 Utvecklingsarbete

Den medicinska elevhälsans organisatoriska mål fortlöper medan utvecklingsmålen förändras. Dock kvarstår vissa delar av aktiviteterna från läsåret 2024/2025 och det arbetet kommer att fortlöpa även kommande läsår i form av att:

1. Fortsätta utvecklingsarbetet med skuggningsmetoder i det kollegiala lärandet.
2. Stärka skolsköterskornas arbete med årshjul för ökad likvärdighet.
3. Fokus på att implementera skolsköterskornas kompetensdialog och lönestöd för särskilt yrkesskickliga skolsköterskor.

12.2 Fortbildning

1. Föreläsning av endometriosfonden.
2. Föreläsning av Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL), i och med förvaltningens HBTQ-certifiering (homosexualitet, bisexualitet, trans, queer och intersexualitet).
3. Föreläsning av verksamhetens skolläkare (specialist inom psykiatri) med fokus på neuropsykiatriska funktionsnedsättningar.
4. Tillväxt, rygg och pubertetsföreläsning- riktad till nya skolsköterskor inom den medicinska elevhälsan.

12.3 Verksamhetsbesök

Skolsköterskorna kommer att bokas in för individuella verksamhetsbesök under hösten. Rutin finns i verksamheten om vad besöket innehåller. Tema för höstterminen 2025 kommer att vara skolsköterskornas årshjul.

12.4 Samverkan - extern

Samverkan med grundskolans medicinska och psykologiska elevhälsa fortgår inom flera områden såsom Prorenata, dokumentation, gemensamma fortbildningar, utformning av enkätfrågor. Samverkan finns mellan skolläkare inom grundskoleförvaltningen och gymnasie- och vuxenutbildningen. Samverkan fortgår genom utbyte av erfarenhet, diskussioner om bedömningar inför anpassad gymnasieskola samt auskultationer i varandras verksamheter.

12.5 Samverkan - extern

I samverkan med andra förvaltningar i Malmö stad arbetar verksamhetschefen för att implementera Prorenatas webbportal samt EKO-post för att öka möjligheterna att digitalisera verksamheten, genom att bland annat skapa förutsättningar för att skicka brev till elever och vårdnadshavare digitalt.

13. Verksamhetsplan 2025/2026 Den psykologiska elevhälsan

13.1 Utvecklingsarbete

Den psykologiska elevhälsan ska under kommande läsår 2025/2026 arbeta med att öka tillgängligheten av psykologisk kunskap på skolenheterna genom att informera om psykologernas uppdrag på skolenheterna och genom Komin med tydlig presentation av vad elevhälsa och samordning kan bidra med till skolenheter, elever, personal och vårdnadshavare.

13.2 Fortbildning

- Psykologgruppen kommer representeras av tre personer på den nationella konferens som PSIFOS (psykologer i förskola och skola) arrangerar.
- Fortbildning av digitala testverktyg kommer att startas upp under kommande läsår.
- Föreläsning av endometriosfonden.
- Föreläsning av Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter (RFSL), i och med förvaltningens HBTQ-certifiering (homosexualitet, bisexualitet, trans, queer och intersexualitet).

13.3 Bemanning

Psykologbemanningen kommer att utökas inför läsåret 2025/2026 med en projektanställd psykolog under följande läsår. Projektanställningen möjliggörs av delregionala

stimulansmedel i syfte att öka psykisk hälsa. Utökningen innebär ökade möjligheter till såväl deltagande på elevhälsoteam som insatser på individ-, grupp- och organisationsnivå. Den psykologiska elevhälsan kommer även att handleda en psykologkandidat under dennes verksamhetsförslagda praktik under höstterminen 2025.

13.4 Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Inom ramen för det suicidpreventiva arbetet kommer gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen under läsåret 2025/2026 fortsätta med implementeringen av YAM, Youth Aware of Mental Health. Samtliga befintliga psykologer är YAM-instruktörer och under höstterminen 2025 kommer en nyanställd psykolog att utbildas att bli YAM-instruktör. YAM-programmet ger psykologerna ökade förutsättningar för att arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

13.5 Digitalisering och inköp av testmaterial

Upphandling avseende digitalt testmaterial för psykologtest har pågått under vårterminen 2025. Förseningar har skett till följd av IT-säkerhetsfrågor och riskanalyser. Vidare har provningar från andra förvaltningar gällande tillgänglighetsanpassning inväntats för att säkerställa att förvaltningen följer lagen om vissa produkter och tjänsters tillgänglighet (SFS nr: 2023:254). Användande av digitalt testmaterial stärker patientsäkerheten och kvaliteten i kognitiva utredningar av elever. Rutiner beräknas vara på plats i början av höstterminen 2025 och implementering startas upp direkt och fortskrider under läsåret.

13.6 Ökat elevantal

Det ökade antalet elever samt fler skolenheter gör att fler psykologer anställs vilket innebär att några skolor får en ny psykolog. I övrigt eftersträvas kontinuitet för att skolorna, elevhälsoteam och skolledning ska bygga upp tillitsfull relation med den psykolog som är på respektive skolenhet.

13.7 Lokal

En utmaning för psykologerna är att hitta lokaler på skolenheterna för individuella samtal samt för kognitiv testning. Skolan har ofta begränsningar i antalet samtalsrum och samtal med psykolog behöver en lugn och trygg miljö och vara patientsäkert. Möjligheten finns att eleverna kommer till utbildningskontoret men då missar de oftast mer undervisningstid.

14. Sammanfattning

All personal i elevhälsan arbetar för att eleverna ska nå utbildningens mål med ett hälsofrämjande och förebyggande fokus i uppdrag. Det dubbla ledarskapet för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal kräver täta samarbeten mellan verksamheterna för att tillgodose hög patientsäkerhet och god kvalitet av vården samt främja kostnadseffektivitet.

I både den medicinska och psykologiska elevhälsan finns det dock fortsatta utmaningar i att synliggöra professionernas arbete i skolans verksamhet för att ytterligare utveckla stödet till eleverna mot utbildningens mål. Under läsåret 2025/2026 kommer detta att vara ett utvecklingsområde.

Verksamheterna har under läsåret 2024/2025 fortsatt att arbeta med hälsofrämjande insatser såsom hälsosamtal, fortbildning och handledning till personal samt insatser till elever i grupp. Därtill har psykologerna medverkat vid akuta insatser så som krisstöd efter olika händelser, exempelvis dödsfall och brand. Både den medicinska och den psykologiska

elevhälsan kommer att förstärkas inför höstterminen 2025; en skolsköterska för att säkerställa bemanning vid långtidsfrånvaro samt en projektanställd psykolog, som bland annat kommer att stötta upp för att ge elevhälsoteamen en ökad psykologisk närvaro.

Den aktuella digitaliseringen av psykologtester samt upphandlat inköp av digitalt material och program, kommer att underlätta psykologutredningar samt kvalitetssäkra datainsamling framöver.

Vidare kommer den psykologiska elevhälsan under läsåret 2025/2026, som en del av det systematiska kvalitetsarbetet, att arbeta med att säkerställa att psykologisk kunskap tillgängliggörs på skolenheterna. Detta kommer bland annat innebära att erbjuda en kunskapsbank på Komin.

Skolsköterskorna har rektor som chef och samtidigt en verksamhetschef med ansvar för patientsäkerhet och kvalitetssäkring. För skolläkarna och psykologerna är verksamhetschefen tillika deras närmaste chef medan skolledare är ofta den person som de samarbetar med i ärenden på individ-, grupp- och organisationsnivå. Detta kräver en tät dialog mellan verksamhetschefen och skolledare.

Under läsåret 2025/2026 kommer två utredningar som berör elevhälsa att redovisas, Förbättrad elevhälsa (2024:39) samt Nationellt hälsoprogram för barn och unga (2025:02379).

Märta Palmer
Verksamhetschef
Elevhälsans medicinska och psykologiska insats

15. Bilaga 1 Statistik medicinska elevhälsan

Verksamhetens journalsystem genererar statistik. I maj 2024 fanns det totalt 7310 elever på skolenheterna, varav 2703 i åk 1, vilka är aktuella för hälsosamtal. Statistiken ger information om resultaten av de organisatoriska målen.

Hälsosamtalet är frivilligt men verksamheten arbetar löpande för att få fler elever att komma på samtalen. Skolsköterskorna har en kontinuerlig diskussion gällande hur elever kallas och hur eleverna informeras om samtalen. Elevernas olika behov och skolenheternas arbetssätt gör att alla skolsköterskor inte exempelvis kan kalla eleverna på samma sätt. Ibland fungerar det med kallelse via mejl, ibland krävs det smspåminnelser och ibland får skolsköterskan erbjuda tider direkt i klassrummet. Under läsåret 2023/2024 registrerades 1422 uteblivna besök, däribland både hälsosamtal och övriga inbokade möten.

	Läsår 2022/2023	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Hälsosamtal	2694	2358	2549

Tabell 1 Antal genomförda hälsosamtal

Antalet elever som besvarar enkäten ökar över tid. Skolsköterskorna deltar i årliga utvärderingar av frågorna samt analysen av utfall av statistiken. I samband med nätverksträffarna diskuterar verksamheten hur den medicinska elevhälsan kan använda

resultaten för att det ska gynna eleverna. Inför hösten 2023 skapades en kortare enkät som skickades ut till elever på anpassad gymnasieskola och elever med språkliga svårigheter.

	Läsår 2022/2023	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Besvarade enkäter	1733	1845	2327

Tabell 2 Antal insamlade hälsoenkäter

Antalet nyanlända elever och vilka länder eleverna kommer ifrån påverkar antal vaccinationer. Drygt hälften av alla vaccinationerna ges till elever som läser språkintröduktion. Nedgång i antalet vaccinationer relateras även till att antalet vaccindoser mot Human Papillom Virus, HPV, har minskat. Det beror troligtvis på att vaccinationen i större omfattning har givits i grundskolan.

	Läsår 2022/2023	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Vaccinationsdoser givna	419	363	256

Tabell 3 Antal givna vaccinationsdoser

I statistiken för skolsköterskebesök ingår alla spontanbesök, exempelvis behov av huvudvärkstablett, men även de besök som skolsköterskorna har bokat in för uppföljningar. I skolläkarens besök inräknas mottagningsbesöken, både planerade och spontana. Med unika elever avses de elever som någon gång under läsåret har varit i kontakt med den medicinska elevhälsan. Förutom besök kan det handla om elever som har önskat att få ut sina vaccinationer från journalsystemet eller att annan skola har begärt in journalhandlingar.

	Läsår 2022/2023	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Skolsköterskebesök	5633	5331	5163
Skolläkarbesök	613	649	621
Unika elever i kontakt med medicinska elevhälsan	5080	5761	6372

Tabell 4 Antal besök hos skolsköterska och skolläkare samt antal unika elever

Medicinska elevhälsan arbetar med triagering, det vill säga att vid mötet med eleven övervägs åtgärder utifrån möjligheten till egenvård eller behov av kontakt med annan vårdgivare. Både skolläkare och skolsköterskor skriver remisser. Som remisskrivare har vårdgivaren ett ansvar att följa berörd elev tills mottagaren accepterat remissen samt även att följa upp att remissvaret inkommer efter besöket. Remisser skickas bland annat till ögonmottagning, öronmottagning, ortoped, vårdcentraler samt enheter inom neuropsykiatrisk mottagning.

	Läsår 2022/2023	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Remisser till annan vårdgivare	172	251	245

Tabell 5 Antal remisser till annan vårdgivare

Under läsåret 2023/2024 hade skolsköterskorna haft föreläsning av Barnskyddsteamet Skåne på en nätverksträff. Barnskyddsteamet erbjuder rådgivning och stöd vid bland annat misstanke om att ett barn far illa samt våld i nära relationer. I samband med föreläsningen diskuterades svårigheten att definiera omsorgssvikt på en tonåring, bruk av droger samt vårdnadshavare som befinner sig i andra länder. Statistiken över antalet orosanmälningar blir dock inte helt korrekt då medicinska elevhälsan endast kan mäta de anmälningar som gjorts via verksamhetens dokumentationssystem och inte de som till exempel skickas till annan huvudman. Effekten av fortbildningen/diskussionen i gruppen kan ses i ökat antal anmälningsfall.

	Läsår 2023/2024	Läsår 2024/2025
Antal anmälningsfall	14	88

Tabell 6 Statistik antal orosanmälningar

16. Bilaga 2 Psykologiska elevhälsans statistik

Inom den psykologiska elevhälsan dokumenteras endast ärenden som avser hälso- och sjukvård i journalsystemet, varifrån statistik inhämtas (tabell 1, 2). Statistiken visar fler unika elevärenden än föregående läsår. Antalet elevärenden för bedömning och stöd ligger på ungefär samma nivå som tidigare år. Antalet utredningar för diagnosen intellektuell funktionsnedsättning samt antalet remisser för utredning av neuropsykiatrisk problematik har ökat sedan föregående läsår. Detta kan tros bero på att psykologerna har arbetat för att öka tillgängligheten på skolorna och att det systematiska kvalitetsarbetsmålet har fokuserat på utredningar för diagnos intellektuell funktionsnedsättning. Jämförelse med tidigare år gällande remisser för neuropsykiatrisk problematik är inte tillförlitligt då en ny remissmall innebar att all statistik inte gick att få fram.

Under läsåret har dokumentationsrutiner förstärkts, vilket delvis skulle kunna förklara ökningen i administrativa journalanteckningar. Statistiken påverkas också av att den psykologiska elevhälsan fortsatt ökar arbetet på gruppnivå, i linje med uppdraget.

Unika elever	2022/2023	2023/2024	2024/2025
	244	239	311

Tabell 1 Antal unika elever med kontakt hos psykolog

Insats	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Elevsamtal för bedömning eller stöd	343	456	453
Administrativ anteckning	423	383	804
Utredningar intellektuell funktionsnedsättning	12	7	13
Psykologbedömning inför remittering till logoped	19	33	31
Remiss för utredning av neuropsykiatrisk problematik	-	-	14

Tabell 2 Antal elever per insats

17. Bilaga 3 Psykologiska elevhälsan i elevhälsoteam

Psykologerna har under läsåret 2024/2025 fortsatt prioriterat samtliga skolenheters tillgång till psykologisk kompetens (se tabell 4). Tillgängligheten till psykologiska insatser gentemot personal och framför allt elever bedöms ha ökat. Hur skolorna använder psykologernas kompetens skiljer sig åt mellan skolor och elevhälsoteam.

Skola	Antal elevhälsoteam	Mötesfrekvens och tid
Agnesfrids gymnasium	1	1,5 h per vecka
Bellevue gymnasium	1	2 h per vecka
Malmö Borgarskola	6	1–2,5 h per team och vecka
Malmö Citadell	3	1,5 h per team och vecka
Malmö Idrottsgymnasium	1 1 (stort)	1 h 15 min per vecka 2–3 h 3 gånger per termin
Malmö latinskola	4 1 förstärkt program	2 h per team och vecka 1 h varannan vecka
Malmö Neptunigymnasium	2 1 (stort)	2 h per team och vecka 1,5 h/månad
Malmö Restaurangskola	1	3 h per vecka
Pauliskolan	4	1,5 h per team och vecka
S:t Petri skola	2 1 (förebyggande)	30 min per team och vecka 1 h/varannan vecka.
Universitetsholmens gymnasium	3	1,5 h per team och vecka
Valdemarsro gymnasium	2	1,5 h per vecka respektive 1,5 h var tredje vecka

Tabell 1 Antal elevhälsoteam per skola samt mötesfrekvens

18. Bilaga 4 Psykologernas elevhälsoarbete

Under läsåret 2024/2025 har psykologerna enskilt, tillsammans, och genom tvärprofessionellt samarbete med andra yrkesgrupper utvecklat och genomfört utbildningsinsatser gentemot personal och elever vid flera skolor. Det har också erbjudits handledning och konsultation till ledning och personal vid behov. Insatserna kan exempelvis handla om neuropsykiatriska svårigheter, Mindset och Första hjälpen till psykiska hälsa.

Två psykologer genomförde två heldagars fortbildning för 20 elevassistenter i Första hjälpen till psykisk hälsa. Denna personalgrupp prioriterades då de arbetar nära eleverna. Utvärderingen visade att deltagarna höjde sin kompetens kring olika psykiska kristillstånd

hos ungdomar samt hur de bäst kan bemöta dessa. Nya utbildningstillfällen är planerade under läsåret 25/26. Psykologerna har deltagit i krisstöd på flera olika skolor under läsåret.

Skola	Hälsofrämjande och förebyggande insatser
Agnesfrids gymnasium	Utvecklingsarbete med elevhälsoteamet påkopplat till värdegrund och motverkan av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Föreläsning utifrån Mindset-teorin (Carol Dweck).
Bellevue gymnasium	Handledning till personal vid tre tillfällen gällande bemötande samt handledning kring elevärenden vid tre tillfällen. Konsultation och stöd till ledning.
Malmö Borgarskola	Våga tala-grupp på Borgarskolan, sju tillfällen. Utveckling av elevhälsoarbetet på Borgarskolan, tillsammans med rektor samt all elevhälsoteamspersonal. Konsultation kring elevärenden.
Malmö Citadellsgymnasium	Konsultationer med specialpedagoger kring enskilda ärenden, totalt fyra tillfällen. Föreläsning vid två tillfällen för all personal om förhållningssätt gällande förmågor och förväntningar.
Malmö Idrottsgymnasium	Acceptance and commitment-workshop två tillfällen per klass i åk 3 samt i klassen på anpassad gymnasieskola.
Malmö latinskola	Handledningar till personalgruppen på förstärkta programmet samt konsultation med ansvarig för förstärkta programmet.
Malmö Neptunigymnasium	Dialog med elevhälsoteamets personal om språksvaga elevers lärbbehov.
Malmö Restaurangskola	Handledning till personalgrupp kring elever med individuella behov löpande genom läsåret. Föreläsning till personal om förhållningssätt gällande förmågor och svårigheter hos elever.
Pauliskolan	Handledning arbetslag IMY. Samtal med åk1 gällande psykisk hälsa samt om tillgänglighet till kontakt med psykolog. Konsultationer med specialpedagoger gällande elevers behov av anpassningar och stödinsatser. Konsultation och deltagande i krisgruppen.

Skola	Hälsöfrämjande och förebyggande insatser
S:t Petri skola	Medverkande på studiedag med fokus relationellt ledarskap.
Universitetsholmens gymnasium	<p>Konsultationer med pedagoger kring elevers behov av anpassningar/särskilt stöd och hur det kan utformas.</p> <p>Fortbildning neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) 3*1½h (totalt sju föreläsningstillfällen) med all personal som undervisar praktiska ämnen.</p> <p>Fortbildning/workshops om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF).</p> <p>Handledning och konsultationer kring enskilda elever.</p>
Valdemarsro gymnasium	<p>Handledning två gånger med arbetslag på nationellt program, Handledning Valde individuellt program tre tillfällen. Valdemarsro: Intellektuell funktionsnedsättning (IF) och psykisk hälsa föreläsning.</p> <p>Handledning Valdemarsro, till personal på individuellt program.</p>

Tabell 1 Hälsöfrämjande och förebyggande insatser fördelat per skola